

KONTORET HAR ORDET

Välkommen till vårt nyhetsbrev och härliga december!

Snart är det ett nytt år och vårt sista för denna programperiod. Vi har fortfarande lite medel kvar som ni kan söka, så om du har en intressant projektidé kontakta gärna oss. Vi vet att det finns massor av intressanta idéer om hur vi kan utveckla vår landsbygd. Hör av er så testar vi om det kan bli ett Leaderprojekt!

Allt gott och God Jul,
 Jacqueline och Eva

1-31 augusti 2021 på Glassbaren i Rönninge

MAT- OCH SMAKFESTIVAL

Det växande intresset för lokalt producerad mat av god kvalitet ger goda förutsättningar att inspirera till hållbar matkonsumtion.

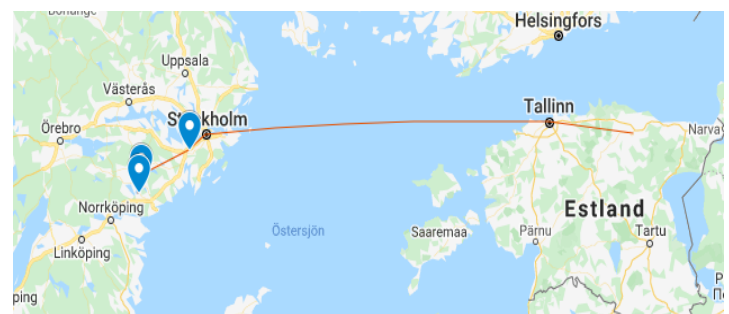
Med ganska små medel genomfördes det en mat- och smakfestival i Salems kommun under augusti detta år. Syftet med projektet var att marknadsföra och utveckla ett specifikt besöksmål och sprida kunskap och inspiration om hållbar matkonsumtion.

LAG (Leader Action Group) motiverade beslutet att prioritera detta projekt med att en mat- och smakfestival kan bidra till ett ökat intresse för hållbar konsumtion och en marknads om stärker länets livsmedelssystem. Det finns ett stort behov av nya arenor för samtliga kring en hållbar matproduktion.

INTERNATIONELLT BESÖK

I höstas fick vi besök av en leadergrupp från Estland. De ville veta hur vi arbetar med leadermetoden i Sverige och på Sörmlandskusten. De besökte vårt kontor i Torp och for sedan vidare till några av våra fantastiska projekt i Leader Sörmlandskusten.

De tog en tur längs "Utflyktsvägen" där flera bra leaderprojekt finns att besöka. Den här gången stannade vi till vid Ersboda 4H-gård i Salem och Lindeborgs Eco retreat utanför Vrena. Lunch och föreläsning på Torps Säteri där vi har vårt kansli.

TIPS

Lyssna gärna på Landsbygdsnätverkets podd "Landet – podden bortom storstan" Denna gång om varför det inte finns några HBTQI-mötesplatser för unga utanför storstan – [avsnitt #133](#).

En spännande artikel om [hur vår livsmedelskonsumtion har ändrats de senaste åren](#).
 Läs mer här.

Urval av Tillväxtverkets aktuella utlysningar:

Investera i leder i landsbygder. Sista ansökningsdatum 31 januari 2022. [Läs mer här](#).

Ökad digital mognad i företag i landsbygd. Sista ansökningsdatum 21 januari 2022. [Läs mer här](#).

Piloter för service i landsbygder. Sista ansökningsdag 31 augusti 2022. [Läs mer här](#).

LEADER FIRAR 30 ÅR I ÅR!

Leader är en lokal utvecklingsmetod som har använts i 30 år. Metoden samlar offentliga, privata och civila samhällets intressenter för lokal landsbygdsutveckling. Den engagerar lokala aktörer i utformningen och genomförandet av strategier, beslutsfattande och resurstilldelning för utvecklingen av hela EU:s landsbygdsområden. [Här kan du se](#) en film där några områden i Europa delar sina berättelser om vad Leader har bidragit med.

Nu firar vi alla framgångar so leader uppnått under alla dessa år och det har nu firats ordentligt i Halmstad. Representanter från hela Europa har träffats under några dagar och kunnat njuta av intressanta föredrag, studieresor och gemensamma samtal.

[Läs mer om det här.](#)

BEVARA OCH UTVECKLA SKÄRGÅRDEN I SÖRMLAND

Det är många som vill njuta av den sörmländska skärgården. Vi har många obebodda öar som lockar en varm sommardag. Det är kul att så många har upptäckt dessa pärlor, men tyvärr betyder det också en högre belastning och ökad nedskräpning.

Detta projekt syftar till att ta fram en lokal utvecklingsplan för Sörmlands skärgård. Mål med projektet är en kartläggning och behovsinventering av toaletter och soptunnor, en plan för skötsel och ansvarsfördelning och att genomföra ett seminarium.

LAG anser att detta projekt skapar förutsättningar för att bevara och utveckla skärgården. Fungerande toaletter och soptunnor är en förutsättning för en hållbar besöksnäring i skärgården.

Förutom att skydda naturen kommer projektet att vara till nytta för alla som besöker skärgården, företag som arbetar i skärgården samt de som bor här.

STRATEGI 2023 - 2027

Vi har lämnat in ansökan om att bilda leaderområde, dvs vår strategi, till Jordbruksverket. Denna gång är även Botkyrka med!

Nu håller vi tummarna att Jordbruksverket ger oss fortsatt förtroende att bedriva landsbygdsutveckling inom Sörmlandskusten under 2023-2027.

Nästa steg är att Jordbruksverket går igenom alla strategier. Om vår uppfyller kraven går vår vidare till en bedömningsgrupp som poängsätter och prioriterar strategierna.

I juni 2022 får vi besked om vi får starta leaderområde. Det är alltså en lång väntan, men vi ser fram emot det med tillförsikt.

Hör gärna av er om ni har några frågor om nästa programperiod.

UNG KRAFT

TILLSAMMANS BLIR BÄTTRE

Leader Sörmlandskusten och Ung Kraft genomförde tillsammans i en workshopserie där unga i våra landsbygder fick ordet!

Ungdomarna kom med många intressanta tankar och bra idéer på vad som kan göras för att få landsbygderna att locka och fungera för barn och unga.

Det tog vi med oss till strategin för nästa programperiod. Nu har de dessutom skapat ett projekt utifrån de möten vi genomförde. Kul tycker vi!

VAD HÄNDE SEN?

Vi är nyfikna individer inom Leader Sörmlandskusten. Därför beslöt vi oss för att besöka avslutade projekt för att se vad som hände sen, när projektet var över. Har våra insatser bidragit till positiv utveckling?

Vi börjar med att träffa Vackstanäs gymnasiet där projektet etablerade en modell för småskalig grönsaksproduktion på en gymnasieskola och skapade ferieplatser. Vi frågade Stefan Ruocco rektor, hur det ser ut nu några år efter projektavslut.

"I dag producerar odlingsbäddarna mycket mer än från början. Vi har utökat odlingen och i dag har vi inte bara grönsaker utan också bärbuskar. Vi har fortsatt investera i innovativa redskap och en större skölj- och packstation. Eleverna på skolan får se att de innovativa metoderna fungerar och faktiskt kan få en odling lönsam.

Emil Grönlund som är vår odlare sedan tre säsonger säger att målet är att öka självförsörjningsgraden genom att odla upp mer av skolans mark. Emil kommer att utöka samarbetet med lärarna på naturbruksprogrammet. Vi investerar i större kompostmaskin som gör att vi kommer att kunna ta hand om skolans avfall och genom det göra jorden ännu bördigare.

Stödet från Leader Sörmlandskusten var helt avgörande för att vi skulle starta Vacksta Odling. Det gav oss möjligheter att anställa två duktiga odlare på deltid som såg till att starta odlingen med allt från att öka jordkvalitet till att ha "rätt" grödor."

Följ gärna Vackstanäs på @vacksta_odling på Instagram för en inblick i odlingen.

VAD ÄR LEADER EGENTLIGEN?

Leader syfte är att utveckla attraktiva, konkurrenskraftiga områden som ska stimulera till ökad sysselsättning och nya företag.

Leader är en metod att utveckla landsbygderna utifrån lokala förutsättningar. Det gör vi genom att ekonomiskt stötta lokala projekt som bidrar till våra mål.

Under 2022 är våra insatsområden:

Leva & Bo

Nära Mat

Turism

Strategisk mångfald

Läs mer om Leader Sörmlandskusten på vår hemsida:

www.leadorsormlandskusten.se

KONTAKT

Verksamhetsledare
Verksamhetsutvecklare

Jacqueline Hellsten
Eva Westergren

info@leadorsormlandskusten.se
eva@info@leadorsormlandskusten.se

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden